

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobkyně: **M. K.**
zastoupená Mgr. Petrem Míketou, advokátem sídlem 710 00 Ostrava
– Slezská Ostrava, Jaklovecká 1249/18

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlím Na Poříčním právu 1/376, 128 00 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2018 č. j. MPSV-2018/130989-923,
o dávku pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ostravě ze dne 26. 1. 2018 č. j. 53669/2018/OOI, kterým žalobkyni nebyla přiznána dávka státní sociální podpory doplatek na bydlení dle § 33 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, na základě žádosti podané dne 27. 11. 2017 a výše uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno. Žalobkyně uvedla, že je nesprávný právní názor žalovaného o zániku nájemního vztahu k 30. 11. 2016. Poukázala na to, že byt užívala na základě nájemní smlouvy. Nájem se automaticky prodlužoval o další rok trvání smlouvy, pokud pronajímatel ve lhůtě 3 měsíců ode dne, kdy měl nájem skončit, nevyzval nájemce k vyklizení bytu. Nájem byl automaticky prodloužen, neboť výzvu k vyklizení si převzala až po uplynutí 3 měsíční lhůty, ve které bylo možné nájemní vztah ukončit. Zdůraznila, že v době trvání nájemního vztahu, krátce před uplynutím 1 roku trvání nájemního vztahu jí pronajímatel vydal potvrzení o tom, že se nájemní vztah prodlužuje o další 1 rok. Byla tak v dobré víře, že byt užívá po právu a že jí příspěvek na bydlení náleží. Je skutečností, že záležitost ohledně skončení nájemního vztahu byla posuzována v rámci občanskoprávního řízení před Okresním soudem v Ostravě ve věci sp. zn. 61 C 120/2017. Soud dospěl k závěru, že výzva k vyklizení bytu jí byla doručena již v únoru 2017, tj. v 3 měsíční lhůtě, ve které bylo možné nájemní vztah ukončit. S tímto právním hodnocením ovšem nesouhlasí. Je přesvědčena, že výzva k vyklizení jí byla doručena po uplynutí 3 měsíční lhůty, automaticky došlo k prodloužení nájemního vztahu o další rok. Žalobkyně se rovněž vyjadřovala k doručování zásilky obsahující výzvu k vyklizení bytu a dovozovala, že zásilka jí byla doručena 4. 3. 2017, kdy si ji vyzvedla na poště.
2. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Zrekapituloval průběh správního řízení a zdůraznil, že nájemní smlouva mezi žalobkyní a pronajímatelem byla uzavřena na dobu určitou od 1. 12. 2014 do 30. 11. 2015 a následně byla prodloužena do 30. 11. 2016. Dne 5. 12. 2016 žalobkyně doložila úřadu práce potvrzení o trvání nájemního vztahu ze dne 23. 11. 2016, potvrzené Statutárním městem Ostrava, městským obvodem Ostrava – Jih, odborem bytového hospodářství, dle něhož byl nájemní vztah prodloužen do 30. 11. 2017. Žalobkyně však od pronajímatele obdržela písemné upozornění k odstranění závadného chování a k dodržování platného a účinného domovního řádu, ze kterého je zřejmé, že nájemní smlouva uzavřená na dobu určitou od 1. 12. 2014 do 30. 11. 2015 byla prodloužena pouze do 30. 11. 2016. Žalobkyně byla požádána o zpřístupnění bytu – žádost o zpřístupnění bytu ze dne 25. 1. 2017, v níž je uvedeno, že pokud neumožní provedení prohlídky bytu a společných prostor, může dojít ze strany pronajímatele k výpovědi z nájmu bytu. Z výzvy k vyklizení bytu ze dne 13. 2. 2017 je zřejmé, že nájemní vztah žalobkyni skončil ke dni 30. 11. 2016. O neprodloužení smlouvy rozhodla rada městského obvodu Ostrava – Jih usnesením č. 4184/100 ze dne 9. 2. 2017. Žalobkyně od 1. 12. 2016 užívá předmětný byt bez právního důvodu, proto ji pronajímatel vyzval k vyklizení bytu a k jeho předání ve lhůtě do 15 dnů od doručení výzvy. Výzva byla dle dodejky uložena u České pošty a připravena k vyzvednutí dne 17. 2. 2017, zásilku si žalobkyně převzala 4. 3. 2017, přičemž byla dále upozorněna na to, že pokud byt nevyklidí, bude podána žaloba na jeho vyklizení. Z detailní informace k zásilkám ve sledování zásilek České pošty, s. p. je uvedeno, že zásilka byla uložena dne 20. 2. 2017.

Obě data, ať 17. 2. 2017 či 20. 2. 2017, prokazují, že pronajímatel vyzval žalobkyni ve stanovené lhůtě 3 měsíců, kdy mělo dojít ke skončení nájmu, k vyklizení bytu. Žalovaný poznamenal, že u Okresního soudu v Ostravě proběhlo pod sp. zn. 61 C 120/2017 řízení ve věci vyklizení bytu. Žalobkyně proti rozsudku podala opravný prostředek.

3. U jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích k věci.
4. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 27. 11. 2017 podala žalobkyně žádost o příspěvek na bydlení a uvedla, že je nájemkyní bytu č. X na adrese A. 1681/2 v O. – Z. K žádosti doložila nájemní smlouvu na předmětný byt uzavřenou na dobu určitou od 1. 12. 2014 do 30. 11. 2015 a následně prodlouženou do 30. 11. 2016 a potvrzení o trvání nájemního vztahu ze dne 23. 11. 2016, vystavené. Statutárním městem Ostrava, městským obvodem Ostrava – Jih, odborem bytového hospodářství, jakožto pronajímatelem, dle něhož byl nájemní vztah prodloužen do 30. 11. 2017. Správní orgán měl k dispozici podklady od pronajímatele bytu z předchozích správních řízení, konkrétně přípis z 6. 3. 2017, v němž se konstatuje, že nájemní smlouva žalobkyně k předmětnému bytu nebyla od 1. 12. 2016 prodloužena a žalobkyni byla zaslána výzva k vyklizení bytu ze dne 13. 2. 2017, která je rovněž obsahem správního spisu. Ve výzvě k vyklizení bytu ze dne 13. 2. 2017 č. j. Jih/012111/17/OBH/Dra adresované žalobkyni se uvádí, že její nájemní poměr k předmětnému bytu skončil ke dni 30. 11. 2016, jelikož o neprodloužení nájemní smlouvy rozhodla rada Městského obvodu Ostrava – Jih usnesením č. 4184/100 ze dne 9. 2. 2017. Žalobkyni bylo sděleno, že od 1. 12. 2016 bydlí v bytě bez právního důvodu, proto ji pronajímatel vyzývá k vyklizení bytu a jeho předání zástupci pronajímatele ve lhůtě do 15 dnů od doručení výzvy. Správní spis obsahuje rovněž dodejku o doručování předmětné výzvy žalobkyni, z níž plyne, že zásilka byla uložena u pošty a připravena k vyzvednutí dne 17. 2. 2017, na dodejce je poznámka „odnos“. Žalobkyně si zásilku převzala až 4. 3. 2017. Součástí spisu je rovněž rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 71 Co 71/2018-285, jímž Krajský soud v Ostravě potvrdil rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 10. 10. 2017 č. j. 61 C 120/2017-213 vyjma lhůty k vyklizení, kterou změnil tak, že lhůtu k vyklizení stanovil v délce 1 měsíce od právní moci rozsudku a žalobkyni uložil povinnost náklady řízení před okresním soudem a odvolací řízení. V uvedeném rozsudku soud kromě jiného dospěl k závěru, že nájem bytu dle nájemní smlouvy skončil žalobkyni 30. 11. 2016, bytové družstvo A. 1681/2 v O. – Z. splnilo zákonnou podmínku neumožňující obnovení nájmu dle § 2285 občanského zákoníku, když ve lhůtě 3 měsíců po dni, kdy měl dle nájemní smlouvy skončit, písemně vyzval žalobkyni k vyklizení předmětného bytu a tato výzva byla doručena žalobkyni 20. 2. 2017. Dále učinil závěr, že vzhledem k tomu, že žalobkyně užívá předmětný byt i po skončení nájemního poměru, rozhodl okresní soud správně, když ji zavázal k vyklizení bytu. V podrobnostech pak odkázal na správné závěry okresního soudu. Současně odůvodnil lhůtu k vyklizení bytu. Podrobně se také zabýval okolnostmi ve vztahu k doručování výzvy k vyklizení bytu se závěrem, že ze sdělení České pošty, s. p. Ostrava ze dne 25. 10. 2017 bylo zjištěno, že předmětnou zásilku obsahující výzvu k vyklizení bytu předala doručovatelka dne 17. 2. 2017 k uložení na poštu na Ostrava 4, protože zde měla adresátka – žalobkyně zřízenou odnášku. Úložní doba zásilky měla být do 7. 3. 2017. Z fotokopie dodejky bylo zjištěno, že původní údaj o uložení zásilky byl opraven Českou poštou, s. p. z data 17. 2. 2017 na datum 20. 2. 2017.

Oprava byla provedena 26. 3. 2018. Z detailních informací k zásilce RR 601175574CZ soud zjistil, že zásilka byla uložena 20. 2. 2017 – sjednaná výhrada odnášky do 7. 3. 2017, dodána byla 4. 3. 2017. Krajský soud učinil závěr, že doplnění dokazování odstranilo rozpor v údajích České pošty ohledně data uložení předmětné zásilky na správný údaj 20. 2. 2017 a zároveň osvětlilo způsob doručování, tj. sjednáním odnášky, která znamená, že na základě písemné žádosti adresáta jsou ukládány poštovní zásilky nebo poukázané peněžní částky u dohodnuté provozovny (zde u pošty Ostrava 4), aniž by byl učiněn pokus o jejich dodání na adresu adresáta (viz § 21 odst. 1 věta první vyhlášky č. 464/2012 Sb., ve znění platném v době doručování). Jestliže si tedy žalobkyně zřídila odnášku podle citovaného ustanovení, pak skutečnost, že se se obsahem takto doručené zásilky uložené jí 20. 2. 2017 fakticky seznámila až v březnu 2017, nemá na správnost závěru o ukončení nájemního poměru k datu 30. 11. 2016 žádný vliv.

5. Správní orgán I. stupně Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Ostravě rozhodnutím ze dne 26. 1. 2018 č. j. 53669/2018/OOI nepřiznal žalobkyni dávku státní sociální podpory doplatek na bydlení dle žádosti podané dne 27. 11. 2017 se závěrem, že žalobkyně již není nájemkyní předmětného bytu č. X na adrese A. 1681/2 v O. – Z., jelikož nájemní vztah k bytu jí skončil 30. 11. 2016. Protože nájemní poměr ke dni 30. 11. 2016 zanikl, žalobkyně nesplňuje podmínky stanovené § 33 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, pro přiznání doplatku na bydlení.
6. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím. Žalovaný ve shodě se správním orgánem I. stupně učinil závěr, že žalobkyni nebyla prodloužena nájemní smlouva od 1. 12. 2016, nájemní vztah skončil ke dni 30. 11. 2016. Od 1. 12. 2016 žalobkyně není nájemkyní předmětného bytu, a proto nesplnila základní podmínku nároku na doplatek na bydlení. K námitce žalobkyně, že doložila potvrzení o trvání nájemního vztahu, v němž se konstatuje, že tento trvá do 30. 11. 2017 žalovaný uvedl, že rada městského obvodu Ostrava – Jih usnesením č. 4184/100 ze dne 9. 2. 2017 rozhodla o neprodloužení nájemní smlouvy ze dne 24. 11. 2014. Žalobkyni nájemní vztah prodloužen nebyl a zároveň byla vyzvána k vyklizení předmětného bytu. Žalovaný vycházel rovněž ze zjištění, že u Okresního soudu v Ostravě bylo vedeno řízení o vyklizení předmětného bytu žalobkyní, rozsudek ve věci sp. zn. 61 C 120/2017 napadla žalobkyně odvoláním. Žalovaný rovněž vyšel ze zjištění, že v průběhu řízení o vyklizení bytu došlo ke změně vlastnictví bytu. Nově byt vlastní Bytové družstvo A. 1681/2, Ostrava. Žalobkyni byla bytovým družstvem nabídnuta podnájemní smlouva k předmětnému bytu, a to na dobu určitou od 13. 10. 2017 do 31. 12. 2017, kterou však ani jedna strana nepodepsala. Žalovaný učinil závěr, že vzhledem k tomu, že žalobkyně neužívá byt na základě smlouvy, rozhodnutí nebo jiného právního titulu, nesplnila podmínku nároku na doplatek bydlení uvedenou v § 33 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi a doplatek na bydlení tak nebyl přiznán v souladu s platnými právními předpisy.
7. Soud pro nadbytečnost neprovedl žalobkyní navržené důkazy spisy Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 28 C 47/2019 a sp. zn. 137 C 13/2018, kteréžto žalobkyně navrhla ke svému tvrzení, že v označených věcech je proti ní vedeno řízení, v němž je po ní požadováno nájemné a nikoli bezdůvodné obohacení. Nadbytečnost provádět tyto

důkazy plyne z názoru soudu, že je zcela bez právního významu ve vztahu k posuzované věci, o jaký právní důvod je opřen žalobami uplatněný nárok vůči žalobkyni na peněžité plnění za užívání předmětného bytu. Soud pro nadbytečnost rovněž neprovedl žalobkyní navržený důkaz listinou označenou jako potvrzení o trvání nájemního poměru s datem 23. 11. 2016, neboť jak níže uvedeno považuje za pravomocně rozhodnutou předběžnou otázku řešenou soudem v řízení vedeném u Okresního soudu v Ostravě ve věci sp. zn. 61 C 120/2017 a odvolacím soudem ve věci sp. zn. 71 Co 71/2018 v řízení o vyklizení bytu č. X v domě č. X v O. na ulici A., tedy bytu ohledně něhož žalobkyně žádala příspěvek na bydlení, o tom, zda a kdy skončil nájemní poměr žalobkyně k označenému bytu.

8. Odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu např. rozsudky ve věci sp. zn. 26 Cdo 131/2005, 21 Cdo 1382/2002 soud v této věci činí závěr, že rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 10. 10. 2017 č. j. 61 C 120/2007-213 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 5. 2018 č. j. 71 Co 71/2018-285, v němž byla řešena otázka existence nájmu žalobkyně k předmětnému bytu a trvání nájemního poměru žalobkyně k bytu se závěrem, že nájemní poměr žalobkyně k označenému bytu skončil 30. 11. 2016, je ve smyslu § 159a odst. 1, 4 o.s.ř. závazný pro účastníky řízení i pro všechny orgány, tedy i pro tento soud v jiném řízení, v němž je rovněž jako předběžná řešena otázka, do kdy trval nájemní poměr žalobkyně k předmětnému bytu. Ve shodě s judikaturou Nejvyššího soudu soud konstatuje, že na uvedený závěr nemá vliv okolnost, že ve výroku rozsudku Okresního soudu v Ostravě ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě nebyla otázka existence nájmu výslovně řešena, jelikož výrok o vyklizení bytu je třeba posoudit v souvislosti s jeho odůvodněním. Bylo-li tedy v uvedeném soudním řízení pravomocně rozhodnuto o povinnosti žalobkyně předmětný byt vyklidit v důsledku závěru, že její nájemní poměr k bytu skončil 30. 11. 2016, je tímto závěrem vázán i soud v tomto řízení.
9. Podle ust. § 33 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, nárok na doplatek na bydlení má vlastník bytu, který jej užívá, nebo jiná osoba, která užívá byt na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu byl a) příjem vlastníka bytu nebo jiné osoby, která užívá byt, zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby (§ 24) nebo b) příjem společně posuzovaných osob zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob (§ 24); právní titul k užívání bytu je přitom nezbytné prokázat písemným dokladem, přičemž předložení čestného prohlášení k tomuto účelu nestačí.
10. V posuzované věci žalobkyně uplatnila nárok na příspěvek na bydlení dle žádosti ze dne 27. 11. 2017, ovšem již nebyla nájemkyní předmětného bytu, jelikož nájemní vztah skončil 30. 11. 2016. Závěr správních orgánů, že žádosti žalobkyně ze dne 27. 11. 2017 o dávku pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení nebylo možno vyhovět pro nesplnění podmínek § 33 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, je správný. Základní podmínkou nároku na příspěvek na bydlení vyjádřenou v citovaném ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi je totiž vlastnictví bytu žadatele o tento příspěvek nebo skutečnost, že byt užívá na základě smlouvy, rozhodnutí nebo jiného právního titulu. Protože žalobkyně nebyla ani vlastnící, ani nájemkyní předmětného bytu, ani byt neužívala na základě rozhodnutí

nebo jiného právního titulu, nebylo možno její žádosti ze dne 27. 11. 2017 o dávku pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení vyhovět. Zákon o pomoci v hmotné nouzi neobsahuje možnost nahradit nesplnění zákonných podmínek dobrou vírou. Případná dobrá víra žalobkyně by proto na výsledku řízení nemohla nic změnit (viz rozsudek NSS č. j. 1 Ads 419/2018-16).

11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného včetně správního řízení, které jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, k datu vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen s.ř.s.) a žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s.ř.s.
12. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovaný se náhrady nákladů řízení výslovně vzdal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 15.10.2019

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně